اخبار

۵۹ درصد کاربران کشور سرعت اینترنت را نامطلوب می‌دانند

مطابق نتایج افکارسنجی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، نزدیک به دوسوم پاسخگویان (۶۴.۷ درصد) برای دسترسی به شبکه‌های اجتماعی خارجی از فیلترشکن استفاده می‌کنند. مرکز افکارسنجی ملت در تیرماه ۱۴۰۵ با نظرسنجی تلفنی از ۱۱۰۰ نفر از افراد ۱۵ سال و بالاتر در سراسر کشور، وضعیت استفاده از اینترنت و فناوری‌های دیجیتال را بررسی کرد. نتایج این بررسی نشان می‌دهد بیش از ۵۹ درصد کاربران سرعت اینترنت را نامطلوب می‌دانند، نزدیک به ۷۳ درصد از قیمت بسته‌ها رضایت ندارند و ۶۴.۷ درصد برای دسترسی به شبکه‌های اجتماعی خارجی از فیلترشکن استفاده می‌کنند. همچنین ۴۱.۶ درصد ایرانیان از هوش مصنوعی استفاده می‌کنند. به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، مرکز افکارسنجی ملت این مرکز با انتشار گزارشی «گزیده‌ای از یافته‌های پیمایش سنجش دیدگاه مردم ایران درباره وضعیت اینترنت و فناوری‌های نوین دیجیتال» را منتشر کرد.

■ نیمی از ایرانیان روزانه بیش از ۳ ساعت آنلاین هستند

بر اساس این نظرسنجی، ۱۶.۸ درصد پاسخگویان روزانه کمتر از یک ساعت از اینترنت استفاده می‌کنند، در حالی که ۳۹.۷ درصد بین یک تا ۳ ساعت، ۲۰.۴ درصد ۳ تا ۵ ساعت، ۸.۳ درصد ۵ تا ۷ ساعت و ۹.۶ درصد حداقل ۷ ساعت در شبانه‌روز آنلاین هستند. ۴ درصد نیز اعلام کردند از اینترنت استفاده نمی‌کنند یا دسترسی ندارند.

■ نارضایتی ۷۳ درصدی از قیمت اینترنت

بیشترین کاربرد اینترنت میان کاربران به تفریح و سرگرمی (۳۹.۷ درصد)، شبکه‌های اجتماعی (۳۲.۱ درصد) و فعالیت‌های شغلی (۲۵.۲ درصد) اختصاص دارد. همچنین ۵۸.۸ درصد کاربران سرعت اینترنت را نامطلوب ارزیابی کرده‌اند و تنها ۳۹ درصد آن را مطلوب دانسته‌اند. از نظر قیمت، ۲۷.۸ درصد اصلا رضایت ندارند و ۴۵.۷ درصد رضایت کمی دارند. حداکثر قیمت مطلوب هر گیگابایت اینترنت موبایل از نظر کاربران به‌طور متوسط ۱۳ هزار و ۵۰۰ تومان است.

■ فقط ۳۹ درصد کاربران سرعت اینترنت را مطلوب می‌دانند

نیمی از کاربران اینترنت موبایل (۵۱.۳ درصد) اینترنت با سرعت و قیمت فعلی را ترجیح می‌دهند، در حالی که ۴۱.۳ درصد خواهان اینترنت پرسرعت‌تر اما گران‌تر هستند. در زمینه حفظ اطلاعات شخصی، ۳۱.۱ درصد به شبکه‌های اجتماعی داخلی، ۲۳.۴ درصد به شبکه‌های خارجی و ۲۰.۳ درصد به هر دو اعتماد دارند.

■ استفاده دوسوم کاربران از فیلترشکن

مطابق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، نزدیک به دوسوم پاسخ‌گویان (۶۴.۷ درصد) برای دسترسی به شبکه‌های اجتماعی خارجی از فیلترشکن استفاده می‌کنند. افرادی که فیلترشکن غیررایگان خریداری می‌کنند، به‌طور متوسط ماهانه ۴۰۵ هزار تومان هزینه می‌کنند. همچنین درآمد بیش از نیمی از پاسخ‌گویان یا سرپرست خانوارشان (۵۶ درصد) به اینترنت گره خورده است و درآمد نیمی از این افراد طی قطعی اخیر اینترنت کاهش یافته است.

■ ۴۱.۶ درصد ایرانیان از هوش مصنوعی استفاده می‌کنند

۴۱.۶ درصد از مردم از ابزارهای هوش مصنوعی استفاده می‌کنند؛ ۲۶.۹ درصد گاهی و ۱۴.۷ درصد عمدتا از این ابزارها بهره می‌برند. حدود سه‌چهارم کاربران (۷۸.۶ درصد) بیشتر از چت‌جی‌پی‌تی استفاده می‌کنند. موارد استفاده به‌ترتیب شامل آموزش و مهارت‌آموزی (۳۰.۵ درصد)، استفاده‌های شغلی (۲۸.۹ درصد)، مشاوره پزشکی و حقوقی (۲۰.۷ درصد) و پژوهش و فعالیت‌های علمی (۱۹.۲ درصد) است. ۷۰.۱ درصد کاربران اعتماد قابل توجهی به پاسخ‌های این فناوری دارند. نگرانی ۳۶.۱ درصد کاربران از بین رفتن توانایی تفکر و مهارت‌های انسانی است و پس از آن نگرانی از اطلاعات غلط (۲۳.۱ درصد) و جایگزینی با مشاغل (۱۷.۷ درصد) قرار دارد.

■ سیاستگذاری و رضایت از دولت

مطابق این گزارش، اولویت‌های مردم برای سیاست‌گذاری اینترنت شامل رفع فیلترینگ (۳۸.۷ درصد)، افزایش سرعت (۲۲.۴ درصد)، تقویت شبکه‌های اجتماعی داخلی (۱۷.۱ درصد) و کاهش قیمت (۱۵.۸ درصد) است. تنها ۲۱.۶ درصد از مردم از عملکرد دولت پزشکیان برای بهبود وضعیت اینترنت طی دو سال اخیر رضایت داشته‌اند.

مدل‌های جدید هوش مصنوعی خودشان را تکثیر می‌کنند

براساس تحقیقی که یک شرکت هوش مصنوعی انجام داده مدل‌های کوچک به زودی می‌توانند بدون دسترسی به دیتاسنترها روی دستگاه‌های مبتنی بر اینترنت اشیا خود را تکثیر کنند. به گزارش مهر به نقل از رویترز، آنتروپیک اعلام کرد آزمایش‌هایش نشان می‌دهد مدل‌های هوش مصنوعی کوچک ممکن است فقط چند ماه با رسیدن به توانایی لازم برای تکثیر خود روی دستگاه‌های تجاری اینترنت اشیا، مانند اجاق‌های هوشمند و باکس‌های تلویزیونی اندرویدی متفرقه، فاصله داشته باشند. آنتروپیک در آزمایش‌هایش بررسی کرد آیا مدل‌های هوش مصنوعی می‌توانند دستگاه‌های آسیب پذیر را بیابند، خود را روی این دستگاه‌ها کپی کنند و بدون کمک انسانی به گسترش ادامه دهند یا خیر. نتایج نشان داد مدل‌های کوچک با کمتر از ۳۰ میلیارد پارامتر می‌توانند بسیاری از گام‌های مورد نیاز برای تکثیر را طی کنند. البته مدل‌های در حال تکثیر برای تکمیل توالی از نقطه آغاز تا پایان تکثیر با چالش روبرو بودند. آنتروپیک متوجه شد هوش مصنوعی جی ال ام ۵.۲ و مدل‌های قدرتمندتر در تست‌های ساده‌شده آنکه برخی گام‌های امنیتی حذف شده‌اند، قادر به تکثیر سر به سر هستند. همچنین این شرکت هشدار داد، مدل‌های در حال تکثیر را به سختی می‌توان خاموش کرد زیرا برخلاف بدافزارهای غیر هوش مصنوعی هیچ نقطه خاموشی مرکزی وجود ندارد و مدل‌های مذکور می‌توانند دستگاه‌های ناشناخته را به تنهایی شناسایی کنند و پردازشگرهای دیتا سنتر را هدف بگیرند. این شرکت در آزمایش‌های خود روی دستگاه‌های اینترنت اشیا مانند تلویزیون‌های اندروید، دستگاه‌های هوشمند دیگر گجت‌های متصل به اینترنت تمرکز کرد زیرا این ابزارها معمولا امنیت مناسبی ندارند.

رییس مرکز ملی فضای مجازی از آمادگی سامانه‌های شناسایی و قطع ارتباط پایانه‌های اینترنت ماهواره‌ای خبر داد

استارلینک زیر ضرب فناوری‌های داخلی

رییس مرکز ملی فضای مجازی از آماده‌بودن سامانه‌های شناسایی و قطع ارتباط پایانه‌های استارلینک در ایران خبر داده و می‌گوید که فناوری‌های توسعه‌یافته در داخل کشور، پیش‌تر نیز برای مختل کردن ارتباط این شبکه آزمایش شده‌اند. محمدامین آقامیری با تأکید بر اینکه استارلینک در شرایط جنگی می‌تواند به ابزاری برای فرماندهی نظامی، جاسوسی و انتقال اطلاعات تبدیل شود، مقابله با آن را بخشی از حفاظت از امنیت ملی می‌داند؛ موضعی که بار دیگر مساله دسترسی به اینترنت ماهواره‌ای، حدود حکمرانی دولت‌ها بر شبکه و هزینه‌های محدودسازی ارتباطات را به مرکز توجه آورده است.

سیدمحمدامین آقامیری رییس مرکز ملی فضای مجازی و دبیر شورای عالی فضای مجازی، در نشست خبری که روز گذشته برگزار شد، با اعلام اینکه ایران به سامانه‌های شناسایی پایانه‌های استارلینک و فناوری‌های مختل‌کننده ارتباط آن دسترسی دارد، تأکید کرد که این شبکه ماهواره‌ای نیز مانند سایر فناوری‌های ارتباطی، از امکان مقابله فنی مصون نیست. آقامیری، در توضیح اقدامات انجام‌شده برای مدیریت استارلینک مدعی شده است که سامانه‌های مورد استفاده در ایران آماده و آزمایش‌شده‌اند و در دی‌ماه نیز از یکی از این فناوری‌ها برای قطع ارتباط استفاده شده است. اظهارات آقامیری در شرایطی مطرح می‌شود که استارلینک، به عنوان یکی از راه‌های دسترسی به اینترنت ماهواره‌ای، در بحث محدودیت‌های اینترنت بین‌الملل در ایران اهمیت بیشتری پیدا کرده است. این فناوری، به دلیل اتکا به ارتباط مستقیم پایانه‌های زمینی با ماهواره‌ها، از مسیرهای متعارف دسترسی به اینترنت متمایز است و مدیریت آن نیز به سازوکارهای فنی متفاوتی نیاز دارد. با این حال، رییس مرکز ملی فضای مجازی معتقد است که ماهیت فنی این شبکه مانع شناسایی و مختل کردن ارتباط آن نمی‌شود.

◄ ادعای آمادگی برای شناسایی و قطع استارلینک

آقامیری در تشریح توان فنی ایران برای مقابله با استارلینک گفته است که این شبکه سازوکار مشخصی دارد و پایانه‌های زمینی آن با استفاده از آنتن‌های آرایه فازی یا Phased Array با ماهواره‌ها ارتباط برقرار می‌کنند. به گفته او، ایران هم سامانه شناسایی این پایانه‌ها را در اختیار دارد و هم فناوری‌هایی برای قطع ارتباط آنها توسعه داده است. رییس مرکز ملی فضای مجازی با اشاره به اقدامات انجام‌شده در داخل کشور اظهار کرده است که محصولات مورد نظر آماده شده و مورد آزمایش قرار گرفته‌اند. او همچنین با اشاره به تجربه دی‌ماه مدعی شد که یکی از این فناوری‌ها در آن مقطع به کار گرفته شد و ارتباط استارلینک را مختل کرد. آقامیری برای توضیح میزان اختلال به گزارش‌هایی از خارج از ایران اشاره کرده و گفت که ثبت افت ۸۰ درصدی بسته‌های داده یا Packet Loss به معنای قطع ارتباط است. این اظهارات، ادعای رسمی درباره وجود ظرفیت فنی برای مقابله با اینترنت ماهواره‌ای را مطرح می‌کند. او در واکنش به کسانی که مقابله با استارلینک را ناممکن دانسته‌اند، گفت که چنین دیدگاهی از نظر فنی درست نیست و هیچ فناوری‌ای را نمی‌توان فراتر از امکان مدیریت یا مقابله دانست. به اعتقاد او، پیشرفت یک فناوری ارتباطی به این معنا نیست که سایر فناوری‌ها قادر به اثرگذاری بر آن نباشند.

◄ چرا روش‌های سنتی اختلال کافی نیستند؟

بخش دیگری از توضیحات آقامیری به تفاوت استارلینک با سامانه‌های ماهواره‌ای قدیمی مربوط می‌شود. او با اشاره به ساختار آنتن‌های آرایه فازی توضیح داد که این آنتن‌ها برخلاف تصور رایج، امواج را به‌صورت یکسان در تمام محیط منتشر نمی‌کنند، بلکه پرتوهای جهت‌دار و باریکی ایجاد می‌کنند. به گفته او، همین ویژگی سبب می‌شود سامانه‌های متعارف اختلال که برای فناوری‌های قدیمی‌تر، از جمله ارتباطات ماهواره‌ای تلویزیونی، به کار می‌رفتند، لزوما برای مختل کردن استارلینک کارآمد نباشند. او توضیح داد که در صورت استفاده از روش‌های قدیمی، سامانه ارتباطی می‌تواند کانال مختل‌شده را شناسایی و از آن فاصله بگیرد یا با تغییر فرکانس به فعالیت خود ادامه دهد. بر همین اساس، آقامیری تأکید کرد که فناوری مورد استفاده ایران برای مقابله با استارلینک، همان روش‌های سنتی ایجاد اختلال نیست. رییس مرکز ملی فضای مجازی همچنین درباره گمانه‌زنی‌ها پیرامون استفاده از جعل یا فریب موقعیت مکانی GPS برای مختل کردن این شبکه توضیح داد. به گفته او، عملکرد استارلینک بر پایه تقسیم‌بندی سطح زمین به سلول‌های ارتباطی و توزیع داده در محدوده‌های مشخص انجام می‌شود و شناسایی موقعیت فرستنده‌ها و گیرنده‌ها در چنین ساختاری امکان‌پذیر است. او با اشاره به آزمایش روش فریب GPS گفت که این شیوه در برخی بخش‌ها نتیجه داده، اما آن را راهکار اصلی و تعیین‌کننده برای از کار انداختن استارلینک نمی‌داند.

◄ استارلینک ابزار ارتباطی یا ظرفیت نظامی؟

مهم‌ترین استدلال آقامیری برای ضرورت مقابله با استارلینک، به کاربردهای احتمالی نظامی این فناوری مربوط می‌شود. او معتقد است که این شبکه صرفا یک ابزار ارتباطی نیست و می‌تواند در شرایط جنگی برای فرماندهی و کنترل، هدایت پهپادها، جاسوسی و انتقال اطلاعات به کار گرفته شود. از نگاه رییس مرکز ملی فضای مجازی، همین کاربردها ضرورت مدیریت این فناوری را در شرایط امنیتی افزایش می‌دهد. آقامیری با استناد به مواد ۵۲ و ۵۳ کنوانسیون ژنو مدعی شد که هر ابزاری که در میدان نبرد برای مقاصد نظامی به کار گرفته شود، می‌تواند در زمره اهداف نظامی قرار بگیرد. او در همین چارچوب، مسوولیت شرکت‌های فناوری را نیز مطرح کرده و گفت که این شرکت‌ها باید نسبت به نحوه استفاده از محصولات خود توجه داشته باشند. آقامیری همچنین با انتقاد از عملکرد شرکت‌های مرتبط با استارلینک گفت که ایران بارها شکایت‌هایی را در مجامع بین‌المللی، از جمله اتحادیه بین‌المللی مخابرات (ITU) مطرح کرده است. به گفته او، در برخی موارد، درباره امکان شناسایی موقعیت پایانه‌ها و قطع سیگنال‌ها پاسخ‌هایی دریافت شده که از نظر ایران قانع‌کننده نبوده است. او با مقایسه وضعیت ایران با برخی کشورهای دیگر، این رویکرد را نشانه‌ای از برخورد دوگانه در اجرای قواعد بین‌المللی دانست. رییس مرکز ملی فضای مجازی همچنین اظهار کرد که اظهارات اخیر مقام‌های امریکایی و مدیرعامل استارلینک، ایلان ماسک، استفاده از این فناوری در جنگ‌ها را تأیید می‌کند. بر مبنای همین برداشت، او معتقد است که استارلینک در برخی موقعیت‌ها بیش از آنکه ابزاری برای ارتباط عمومی باشد، می‌تواند کارکرد نظامی پیدا کند.

◄ محدودسازی اینترنت تصمیمی امنیتی با هزینه‌های فنی

موضع آقامیری درباره استارلینک بخشی از نگاه گسترده‌تر او به مدیریت اینترنت در شرایط بحرانی است. رییس مرکز ملی فضای مجازی قطع کامل اینترنت را «ناخوشایندترین تصمیم ممکن» توصیف کرد، اما گفت که در شرایط خاص امنیتی، تصمیم‌گیری درباره محدودسازی دسترسی به اینترنت بین‌الملل بر اساس ارزیابی نهادهای مسوول انجام می‌شود. او با اشاره به تجربه جنگ ۱۲ روزه گفته است که اینترنت در ۷۲ ساعت پایانی این جنگ قطع شد و مدیریت ارتباطات متناسب با نوع تهدید صورت گرفت. به گفته آقامیری، در زمان حملات نظامی معمولا از چند روز قبل حجم حملات سایبری افزایش می‌یابد و محدودسازی دسترسی می‌تواند بخشی از مدیریت این وضعیت باشد. او تصمیم‌گیری در چنین شرایطی را بر عهده مجموعه‌ای از نهادهای امنیتی و شورای عالی امنیت ملی دانسته است. با این حال، محدودسازی اینترنت تنها یک تصمیم امنیتی نیست و آثار آن بر زیرساخت‌های ارتباطی، کسب‌وکارها و فعالیت‌های روزمره نیز اهمیت دارد. آقامیری با اشاره به مشکلات فنی این تصمیمات گفته است که مدیریت مسیرهای شبکه در شرایط بحران می‌تواند به اختلال در رابط‌های برنامه‌نویسی، به‌روزرسانی سامانه‌های DNS و سایر خدمات وابسته منجر شود. به گفته او، همین مسائل فشار زیادی بر متخصصان و مدیران شبکه وارد می‌کند. او در عین حال تأکید کرد که کیفیت نامناسب اینترنت در شرایط عادی قابل قبول نیست و نهادهای مسوول باید منشأ اختلالات را شناسایی کنند. آقامیری با اشاره به لایه‌های مختلف شبکه، از دسترسی کاربران و شبکه‌های اپراتوری تا لایه انتقال، هسته شبکه و تجهیزات زیرساختی، وزارت ارتباطات و شرکت ارتباطات زیرساخت را از مجموعه‌های مرتبط با کیفیت خدمات دانست. به اعتقاد او، اختلال در هر بخش از این زنجیره باید بررسی و برطرف شود.

◄ حکمرانی اینترنت و مساله جایگزین‌های داخلی

آقامیری در دفاع از رویکرد نسبت به مدیریت اینترنت، بر اهمیت شبکه ملی اطلاعات و توسعه زیست‌بوم داخلی تأکید کرد. او مدعی شد که وجود زیرساخت‌ها و خدمات بومی می‌تواند وابستگی به اینترنت بین‌الملل را در زمان بحران کاهش دهد و امکان تداوم بخشی از فعالیت‌های روزمره را فراهم کند. به گفته او، قطع اینترنت بین‌الملل لزوما به معنای از کار افتادن همه خدمات داخلی نیست و زیرساخت‌های بومی می‌توانند بخشی از نیازهای پرداخت، آموزش و ارتباطات را پوشش بدهند. با این حال، میزان تاب‌آوری این خدمات به سطح وابستگی آنها به سرویس‌های خارجی و کیفیت زیرساخت‌های داخلی بستگی دارد و نمی‌توان بدون داده‌های عملکردی درباره تداوم همه خدمات در شرایط قطع ارتباط بین‌المللی نتیجه‌گیری کرد. رییس مرکز ملی فضای مجازی همچنین سیاست‌های فیلترینگ را نیازمند ارزیابی و بازنگری دانسته و گفت که درباره میزان استفاده از فیلترشکن‌ها اختلاف‌نظر وجود دارد و آمارها باید مستند باشند. او با اشاره به هزینه استفاده از ابزارهای عبور از فیلترینگ، مدعی شده است که بخش عمده کاربران از نسخه‌های رایگان استفاده می‌کنند و تأمین مالی برخی از این ابزارها به دولت امریکا مرتبط است. به گفته آقامیری، تصمیم‌گیری در شرایط بحرانی بر عهده جمعی متشکل از نهادهای امنیتی و شورای امنیت ملی است که تصمیمات لازم را اتخاذ می‌کند و امنیت ملی شوخی بردار نیست.

رییس سازمان فناوری اطلاعات:

مردم نباید در گیر سامانه‌های متعدد دولتی باشند

رییس سازمان فناوری اطلاعات از مسیر جدی یکپارچه‌سازی خدمات دولت و حرکت به سمت حکمرانی داده در سازمان‌های دولتی خبر داد و تاکید کرد که مردم باید از وجود سامانه‌های متعدد راحت شوند و بتوانند از یک کانال و به‌سهولت با دولت ارتباط برقرار کنند. از نگاه او، داده درست، استاندارد درست و جریان داده درست، راهکار رسیدن به حکمرانی داده است. هویت و نشانی دقیق و مشخص دریافت‌کننده خدمات دولتی از برجسته‌ترین نکاتی است که رییس سازمان فناوری اطلاعات به آن اهتمام ورزید. به گزارش پیوست، محمدمحسن صدر، معاون وزیر ارتباطات و رییس سازمان فناوری اطلاعات، در دومین کنفرانس ملی حکمرانی داده و هوش مصنوعی، تصمیم دولت و تاکید رییس جمهور بر حکمرانی داده در سازمان‌های دولتی را اتفاقی مبارک و حرکتی کلیدی خواند. صدر همچنین گفت که باید تعریف درستی از مفهوم و ابعاد حکمرانی داده و هوش مصنوعی داشته باشیم و از این فناوری به عنوان یک واژه تزئینی استفاده نکنیم. رییس سازمان فناوری اطلاعات، حکمرانی داده و مدیریت داده را دو مفهومی خواند که نباید معادل یکدیگر استفاده شوند. طبق گفته او، مدیریت داده در دل حکمرانی داده است و داده درست هم از وضع و ایجاد استانداردهای درست به دست می‌آید. صدر سه عبارت داده درست، استاندارد درست و جریان داده درست را راهکار رسیدن به حکمرانی داده معرفی کرد. معاون وزیر ارتباطات در همین زمینه و با تاکید بر شاخصه امنیت داده گفت: اگر با امنیت درست اجازه جریان داده را بدهیم، آن وقت برنده‌ایم.

◄ مطالبه ارتباط راحت

طبق گفته صدر، این سازمان باید پلتفرم‌های به‌هم‌مرتبطی ایجاد کند که مردم از طریق آنها بتوانند با دولت صحبت کنند. او تاکید کرد که باید مردم را از شر سامانه‌های متعدد که بعضا هم به هم مرتبط نیستند، راحت کرد. او در این باره گفت: لازم نیست همواره دست به اختراع بزنیم. مدل‌های این برنامه که نتیجه‌بخش هم بوده، در دنیا وجود دارد. به‌عبارتی، کسانی فراتر از ما بودند که مطالعه کردند و این مدل را به وجود آوردند؛ کشورهای پیشتاز آن هم مشخصند. پس نیازی نیست خودمان دست به ابداع و اختراع بزنیم. می‌توانیم از این مدل‌ها استفاده کنیم و در صورت نیاز، بنا به کشور خودمان، تغییراتی را در این نسخه و مدل‌های موجود اعمال کنیم. طبق گفته رییس سازمان فناوری اطلاعات، این رسالت پس از انجام بیش از ۶ ماه پژوهش و ابلاغیه‌ای از سمت دولت کلید خورد و قرار بود که تا بدین مرحله ۶ پلتفرم به مرحله آماده‌سازی برسد که اکنون ۸ پلتفرم به این مرحله رسیده است. او همچنین گفت که درست بودن داده و مشخص بودن استفاده‌کننده باید از محورهای حکمرانی داده باشد. بدین معنا که اگر داده درست نباشد، وارد مخزن داده نشود و حتما استفاده‌کننده از آن داده نیز باید از پارامترهای مشخصی برخوردار باشد. طبق آمار ارائه شده از سمت رییس سازمان فناوری اطلاعات، نزدیک به ۳ میلیون سرپرست خانوار در ۱۰ روز گذشته وارد پنجره خدمات دولت هوشمند شده و به سوال‌ها پاسخ داده‌اند. صدر در پی این آمار گفت: مساله اساسی این است که ما باید بدانیم چه کسی از کجا (کد ملی و کدپستی) از دولت خدمت دریافت می‌کند. این موارد، دو شاخصه اساسی در حکمرانی مبتنی بر داده درست است. صدر در دومین کنفرانس ملی حکمرانی داده و هوش مصنوعی گفت که این حرکت بزرگ و بسیار سخت شروع شده و ما باید در بخش‌های مختلف دولت یاد بگیریم درهم‌تنیده کار کنیم تا مردم راحت خدمت دریافت کنند. از نگاه او، تابدین جا هر اقدامی که در زمینه هوشمندسازی ارائه خدمات در مقیاس دولت رخ داده، در حد و اندازه تمرین‌هایی بوده است؛ اما از الان به بعد مردم باید از یک کانال با دولت گفت‌وگو کنند و از آن کانال، جریان درست داده شکل بگیرد. او همچنین تاکید کرد که از امروز به بعد مردم باید از حاکمیت مطالبه کنند که به شکل سنتی و ترکیبی نادرست به آنها خدمت ندهند. صدر گفت که این مسیر، مسیر بدون بازگشتی است که آغاز شده است؛ البته شاید برخی‌ها دیرتر به آن برسند، ولی درنهایت به آن خواهند رسید. صدر همچنین اشاره کرد که این مسیر از سمت بخش دولتی شروع شده، اما بهترین نگاه این است که در آینده ادامه روند به بخش خصوصی سپرده شود. رییس سازمان فناوری اطلاعات، هوش مصنوعی را فناوری مثبت و کاربردی دانست، اما تاکید کرد که باید نسبت به هشدارهای جدی آن و این موضوع که چه کسی آن را کنترل می‌کند، آگاه بود و آن را جدی گرفت. رییس سازمان فناوری اطلاعات گفت که باید پشت صحنه هوش مصنوعی را به‌صورت جدی مورد توجه قرار داد؛ زیرا در این خصوص اشکالاتی اساسی هست، در عین حالی که در این زمینه متخصصان خوبی در کشور وجود دارد. او همچنین اشاره کرد که به اندازه کافی زیرساخت پردازشی وجود ندارد و هر چقدر هم هست، به‌وفور مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ بنابراین این بخش هم باید مورد توجه باشد و برای آن تدابیر ویژه‌ای اندیشید.

◄ اطلاعاتی که باید به اقتصاد تبدیل شود

علی معینی، رییس کنفرانس و عضو هیات علمی دانشگاه تهران، اداره صحیح کشور را نیازمند تبادل درست داده دانست و گفت که این امر مستلزم پیاده‌سازی درست حکمرانی داده است. معینی به اقدامات هوشمندسازی محور دولت چهارم اشاره کرد و سعی و تلاش بخش‌های مختلف دولت برای تبادل سیستماتیک و مبتنی بر استاندارد داده را اتفاق مثبتی خواند. او همچنین گفت که این روند نیازمند داده درست، تعریف‌شده، بامعنی و باکیفیت در مجموعه‌های مختلف است. رییس کنفرانس ملی حکمرانی داده و هوش مصنوعی همچنین گفت که توسعه هوش مصنوعی نیز نیازمند داده‌های مناسب و باکیفیت است. پژمان امیدمقدمی، مدیرکل فناوری اطلاعات، امنیت و هوشمندسازی وزارت نفت، در دومین کنفرانس ملی حکمرانی داده و هوش مصنوعی عنوان کرد: مساله امروز لزوما کمبود داده نیست، بلکه چگونگی تبدیل داده‌های خام به اطلاعات معنادار و درنهایت تبدیل آنها به بینش قابل اتکاست. از نظر او، حاکمیت داده‌محور قطعه کوچکی از پازل نقشه راه فناوری اطلاعات کشور است. امیدمقدمی در این کنفرانس این پرسش را مورد توجه قرار داد که آیا به همان اندازه که داده و سامانه داریم، درست تصمیم می‌گیریم و اقدام می‌کنیم؟ طبق گفته مدیر کل فناوری اطلاعات وزارت نفت، در دو سه دهه گذشته در رابطه با موضوع مهم دولت هوشمند فقط زیرساخت ساخته شده که نتیجه آن هم عبور از مرحله «اتصال» شبکه فناوری اطلاعات است. به گفته امیدمقدمی، مساله فعلی کشور در زمینه هوشمندسازی، عبور از گزارش داده به فهم دقیق واقعیت است. او همچنین گفت: مهم‌ترین و اساسی‌ترین بخشی که در حوزه فناوری اطلاعات باید به آن پرداخت، اقتصاد دیجیتال است. یعنی اگر تحول دیجیتالی انجام می‌دهیم و آن تحول به اقتصاد دیجیتالی که دربردارنده مفاهیمی چون پول، رفاه، کیفیت، ارزش و سرعت است، نرسد، در واقع وقت‌مان را هدر دادیم.

دنیای فناوری

انویدیا بازار را به تراشه‌های چینی باخت

محدودیت‌های صادراتی امریکا و تقویت رقبای داخلی چین، به‌ویژه هواوی، سهم انویدیا از بازار شتاب‌دهنده‌های هوش مصنوعی چین را کاهش داده است. به گزارش مهر به نقل از رویترز، انویدیا از ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۶، حدود ۶۷۸ هزار شتاب‌دهنده هوش مصنوعی به چین ارسال کرده که ۴۴ درصد کمتر از مدت مشابه سال گذشته است. شتاب‌دهنده‌های هوش مصنوعی تراشه‌هایی تخصصی هستند که برای آموزش و اجرای مدل‌های هوش مصنوعی به کار می‌روند. دولت امریکا دسترسی چین به قدرتمندترین تراشه‌های هوش مصنوعی انویدیا را محدود کرده است. در نتیجه، دامنه محصولاتی که این شرکت امریکایی می‌تواند به دومین اقتصاد بزرگ جهان عرضه کند، کاهش یافته است. همزمان، دولت چین از توسعه جایگزین‌های داخلی حمایت کرده و از شرکت‌های چینی خواسته است برای واردات تراشه‌های مجاز انویدیا تأییدیه دریافت کنند. موسسه تحقیقاتی IDC مشخص نکرده است که کدام محصولات انویدیا سهم ۳۴ درصدی این شرکت از بازار را تشکیل می‌دهند. همچنین روشن نیست که آیا این رقم تراشه‌های پیشرفته‌ای مانند B۲۰۰ و B۳۰۰ را نیز در بر می‌گیرد؛ تراشه‌هایی که صادرات آنها به چین ممنوع شده، اما گزارش‌هایی از قاچاق آنها به این کشور منتشر شده است. پس از انویدیا، تراشه‌های علی‌بابا با سهم هفت درصدی و محصولات شرکت کامبرکن (Cambricon) با پنج درصد قرار دارند. بایدو و کونلون‌شین (Kunlunxin) هر یک چهار درصد و هایگون (Hygon) سه درصد از این بازار را در اختیار دارند. از میان ۱۱ تراشه‌ساز چینی که IDC فعالیت آنها را بررسی کرده است، ۹ شرکت در مقایسه با سال گذشته افزایش محموله‌های خود را تجربه کرده‌اند. در مجموع، محموله‌های شتاب‌دهنده‌های هوش مصنوعی در نیمه نخست سال ۲۰۲۶ به حدود ۲.۰۰۸ میلیون واحد رسیده است.

حمله سایبری به فروشگاه‌های زنجیره‌ای مواد غذایی در فرانسه

فروشگاه‌های زنجیره‌ای بزرگ مواد غذایی در فرانسه روز دوشنبه هدف حمله سایبری قرار گرفتند که طی آن سیستم‌های کنترل سرمایش ساخت یک شرکت دانمارکی هدف قرار گرفتند. به گزارش ایسنا، شبکه خبری «بی‌اف‌ام‌تی‌وی» (BFMTV) گزارش کرد این حمله حدود ۳۰۰ فروشگاه از برندهای «اینترمارشه» (Intermarche) و «نتو» (Netto) و همچنین کمتر از ۱۰۰ فروشگاه از برند «یو» (U) را تحت تاثیر قرار داد. گفته می‌شود هکرها از راه دور دمای تنظیم‌شده در سیستم‌ها را تغییر داده و باعث از بین رفتن ذخایر محصولات تازه و منجمدشده‌اند. تنها در منطقه آلزاس، دو فروشگاه «اینترمارشه» و «سوپر یو» (Super U) خسارتی معادل ۲۷۰ هزار یورو (۳۰۱ هزار دلار) گزارش کردند. پیش‌بینی می‌شود که مجموع خسارات در سراسر فرانسه، به چندین میلیون یورو برسد. مدیر گروه «تعاونی یو» (Cooperative U) نیز وقوع این حمله را در شبکه اجتماعی «ایکس» تایید کرد. «دومینیک شلشر» ضمن تاکید بر لزوم انجام تحقیقات، اعلام کرد که تیم‌هایشان برای بازگرداندن وضعیت به حالت عادی کاملا بسیج شده‌اند. بر اساس گزارش خبرگزاری آناتولی، او گفت: «هدف قرار دادن تجهیزاتی که برای نگهداری محصولات تازه و تامین مواد غذایی مردم فرانسه حیاتی هستند، اقدامی بسیار جدی و بی‌سابقه است. این کار غیرقابل قبول است.»

تورم در بازار جهانی گوشی‌های هوشمند خودنمایی کرد

برآوردهای اولیه موسسه «کانترپوینت ریسرچ» در روز دوشنبه ۱۲ اکتبر نشان داد که میزان عرضه جهانی گوشی‌های هوشمند در سه‌ماهه سوم، با ۲۰ درصد کاهش نسبت به مدت مشابه سال گذشته، به پایین‌ترین سطح خود از سال ۲۰۱۲ رسیده است، زیرا افزایش هزینه‌های تراشه‌های حافظه و کمبود عرضه، تولیدکنندگان را تحت فشار قرار داده و آنها را به افزایش قیمت‌ها وادار کرده است. به گزارش ایسنا، افزایش قیمت قطعات حافظه به دلیل کمبود منابع در پروژه‌های زیرساخت هوش مصنوعی، هزینه‌های تولید را افزایش داده و تولیدکنندگان را بر آن داشته است تا قیمت‌های خرده‌فروشی را افزایش دهند، عرضه را کمتر کرده و سودآوری را بر حجم تولید اولویت بدهند. شیلپی جین، تحلیلگر ارشد «کانترپوینت» گفت: «مصرف‌کنندگان دستگاه‌های خود را برای مدت طولانی‌تری نسبت به آنچه تخمین زده شده بود، نگه می‌دارند و به‌طور فزاینده‌ای به دستگاه‌های بازسازی شده و دستگاه‌های با ارزش بالاتر توجه می‌کنند.» سامسونگ با تکیه بر تقاضا برای سری Galaxy Z Fold۸ و تامین پایدار قطعات برای گوشی‌های میان‌رده خود، با سهم بازار ۲۳ درصدی، جایگاه نخست را حفظ کرد. با این حال، میزان عرضه محصولات این شرکت در این فصل نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۳ درصد کاهش داشت. سهم بازار اپل به ۲۲ درصد رسید و با وجود کاهش سالانه در میزان عرضه، برای نخستین‌بار در یک فصل سوم (سه‌ماهه سوم سال ۲۰۲۶) از مرز ۲۰ درصد فراتر رفت. طبق گزارش «کانترپوینت»، نبود مدل پایه آیفون ۱۸ باعث شد تا حجم موجودی توزیع شده در شبکه فروش طی ماه عرضه، کمتر از میزان عرضه کامل سری آیفون ۱۷ در سال قبل از آن باشد. شرکت‌های اوپو و ویوو با کاهش بیش از ۲۰ درصدی میزان عرضه محصولات خود روبرو شدند. شیائومی نیز شاهد افتی بیش از ۳۰ درصدی بود و سهم بازارش به ۱۰ درصد کاهش یافت زیرا این شرکت برای حفظ حاشیه سود خود، از تمرکز بر دستگاه‌های ارزان‌قیمت و حضور در برخی بازارهای خارجی کاست. بر اساس گزارش رویترز، «کانترپوینت» اعلام کرد: «چشم‌انداز باقی‌مانده سال ۲۰۲۶ همچنان چالش‌برانگیز است. کاهش تولید، محدودتر شدن تنوع محصولات و تمرکز بیشتر بر دستگاه‌های رده‌بالا احتمالا ادامه خواهد یافت و بخش‌های حساس به قیمت، به دلیل افزایش بهای دستگاه‌ها و محدودیت در دسترسی به قطعات، با فشارهای بیشتری مواجه خواهند شد.»